

דף מקורות - כי תשא – נביאה ויפה

השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא בבית הרב קוק, אור ליז' אדר תשע"ז
א. שמות לא - 'וידבר ד' אל משה לאמר. ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה. ואמלא
אתו רוח אלוקים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה. לחשב מחשבות לעשות בזהב ובכסף ובנחשת.
ובחרושת אבן למלאת ובחרושת עץ לעשות בכל מלאכה. ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן אחיסמך
למטה דן ובלב כל חכם לב נתתי חכמה ועשו את כל אשר צויתך. רש"י - אריגת מעשה חושב.

ב. זוהר בראשית לה - הוקם המשכן בגין דמשכן אחרא אתקם עמיה, ועד לא אתקם לתתא לא אתקם
לעילא..

ג. זוהר פקודי רכא - ת"ח בשעתא דאמר ליה קודשא בריך הוא למשה עביד משכנא הוה קאים משה
תוהא דלא ידע מה למעבד, עד דאחזי ליה קודשא בריך הוא בעינא כמה דכתיב (שמות כה) וראה ועשה
בתבניתם אשר אתה מראה בהר, מאי בתבניתם אלא אוליפנא דאחמי ליה קודשא בריך הוא למשה דיוקנא
דכל מלה ומלה כהווא דיוקנא דאיהו לעילא.. וכד אסתכל בהו משה אתקשי קמיה אמר ליה קודשא בריך
הוא משה את בסימניך ואני בסימני, כדין אתיישב משה בכל עבידתא.

ד. מהר"ל אור חדש - כי ראוי אל שרה שתהיה לה העולם הזה ואף עולם הבא, אף כי רוב הצדיקים אין
להם עוה"ז, מכל מקום שרה היתה מוכנת אף אל עוה"ז, כי נקראת שרה שהיא שרה לכל העולם. כמו
שנקרא אברהם על שם אב המון, כך נקראת שרה.. ולכך היה חיי שרה כפי מה שראוי אל העולם מספר
קכ"ז. ותמצא בשרה מה שלא תמצא באמהות שאין הכתוב מזכיר שני חיי האמהות רק שני חיי שרה, וזה
מפני שראוי היה לה עוה"ז, בעבור כי שמה נקרא שרה שהיא שרה לכל העולם. ומפני כך מזכיר שני חיות
שלה בעוה"ז, שהיה לפי מה שראוי אל העוה"ז. וזה כי העולם הוא מקבל מן העולם האמצעי, ומן העולם
העליון, לכך העולם הזה בשלמות הוא קכ"ז. הקו"ף מה שמקבל העוה"ז מן העולם העליון, ומקבל גם מן
עולם האמצעי, ואל אלו שייך מספר קכ"ז, לכך שרה שהיא שרה על עוה"ז, נתן לה הש"י חיים בעולם כפי
מה שראוי אל העולם.. ויש לך להבין מה שאמר תבוא אסתר שהיתה בתה של שרה ותמלוך על שבע
ועשרים ומאה מדינה, כמו ששרה שנתן הש"י לה עולם הזה, זכתה להיות קיימת בעולם הזה כפי מה שראוי
אל עוה"ז כמו שאמרנו, כך זכתה אסתר להיות מולכת כפי מה שראוי אל העוה"ז. גם פירש ביתה של שרה,
ר"ל, שאסתר יש לה יחוס אל שרה, כאשר חוט של חסד משוך עליה. שרה היתה נביאה ויפת תואר, וכן
אסתר. ויש לך להבין דבר זה מאד.

ה. אה"ק ג' דרך הקודש א - 'דרך הקודש בנויה היא על יסוד השוויה, שהאדם משה את דרכו הפרטית
לדרך ד' העליונה. וזה נוהג בדברים שהשוויתם היא השוויה מעשית ושכלית, כהליכה בדרך ד', במידות
טובות וכל מצות התורה והשכל, שהם כולם נובעים מההתרוממות של דמיון צורה ליצרה, ונוהג גם כן
בתוכן של דמיון, שכח המדמה מסדר את הענין על פי תכונתו בגדריו. וכל מה שיתקדש האדם והעם יותר,
וכוחו המדמה יהיה יותר מטהר ויותר חזק, תחזק בו התביעה של השוויה הדמיונית, ומזה יצאו המון
דרכי חסידות נאים ומתוקנים לשלום הציבור, על פי דרכי היופי של סדרי עבודה והידורי מצוות. ומתפצלים
מזה אורחות צדיקים, של קדושי עליונים לכל אחד ואחד לפי מעלת נשמתו ולפי עושר החיים של כח דמיונו,
שגם בו מתגלה אור חי העולמים, המחיה חיים בכל ערכי חיהם כולם. ההוד והתפארת של נוי של עולם
שבבית המקדש, הדר בגדי כהונה, קדושת הגוף וטהרתו לכל אחד ואחד לפי ערכו, כל אלה הסתעפות
מצד הערך הגדול שיש לכח הדמיון הבריא והחזק, העומד בגדרו ועושה את תפקידו בעולם, בתור לבוש
מתוקן להאורה האלוקית העליונה, המופיעה על האורה הנשמית והשכלית שבאדם ובעולם בהדר גאון
עוזה. ופה הוא הצורך הגדול של המשקל, להבחין בין דמיון לדמיון ובין יופי ליופי.. התביעה לשלמות היופי
המפואר, ושכלול הדמיון בכל איתניותו, עם כל מה שלפניו וכל מה שלאחריו, עם כל מה שלמעלה וכל מה
שלמטה ממנו, זהו היסוד האיתן של תביעת החיים, התוכן המחולל בחסרונו את הצעקה הנוראה, שיושב
הקב"ה ושואג כארי, אוי לי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי, והגליתי את בני לבין האומות, שנאמר
ד' ממרום ישאג, וממעון קדשו יתן קולו, שאג ישאג על נוהו.

ו. אסתר ב - 'ויהי אמן את הדסה היא אסתר.. והנערה יפת תאר וטובת מראה.. ותלקח אסתר אל בית המלך אל יד הגי שמר הנשים. ותיטב הנערה בעיניו ותשא חסד לפניו.. וישנה ואת נערותיה לטוב בית הנשים. ובהגיע תר אסתר.. לבוא אל המלך לא בקשה דבר כי אם את אשר יאמר הגי סריס המלך שמר הנשים ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל ראייה. ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים ותשא חן וחסד לפניו מכל הבתולות וישם כתר מלכות בראשה וימליכה תחת ושת.

ז. מגילה יג - 'רבי יהושע בן קרחה אמר: אסתר ירקרוקת היתה, וחוט של חסד משוך עליה. רש"י - אלא חוט של חסד משוך עליה - מאת הקדוש ברוך הוא, לכך נראית יפה לאומות ולאחשורוש. מגילה טו - 'תנו רבנן: ארבע נשים יפיפיות היו בעולם: שרה רחב ואביגיל ואסתר. ולמאן דאמר אסתר ירקרוקת היתה - מפיק אסתר ומעייל ושת.

ח. בראשית יא - 'ואבי יסכה. רש"י - זו שרה, על שם שסוכה ברוח הקודש, ושהכל סוכין ביפיה..

ט. אורות הקודש ב' תג - 'האליליות, טוענים נוטים להסתה, עזיזה היא בהבלטת רשמי החיים, בהבעת הפרטיות, בחדירה אל היופי ואל העשירות הגונית, האחדות האלוקית מטשטשת את הכל, מכל הגוונים גון אחד היא עושה, ועושר החיים מתדלדל באה טענה זו מחסרון ידיעה וכהות רגש. האליליות עם ההתעוררות העזיזה שלה עשתה כבר את הרושם שלה להשחית את החיים.. הרזיות, באה להשלים את הציור, ולהראות איך כל יפיפותו של יפת לקוחה היא בעיקרה מאהלי שם, אלא שנתשטשה הצורה, בריחוק מקום.. וקמים קנאים ואומרים על חכמת אמת זאת, המחיה את כל נשמה יפה, ילידת חוץ היא, דמיון של מיתולוגיה יש כאן, ואינם יודעים תבענים הללו, שכל ניצוץ אור חם וחיים לקוח ושאוב הוא מיסוד של קודש האחדות